

Zpráva o činnosti lektorátu v Grenoblu za akademický školní rok 2011/2012

Lektorka: Mgr. Jitka Schormová
Université Stendhal
1180 Avenue Centrale BP 25
38 040 Grenoble cedex 9
Tel. +33. 476. 824. 300, Fax: +33. 476. 824. 185
www.u-grenoble3.fr

Celková situace

Český lektorát na Université Stendhal v Grenoblu byl v tomto akademickém roce převeden z Centra soudobých slovanských jazyků (UFR de Langues, Litteratures et Civilisations etrangeres, Centre d'Etudes slaves contemporaines) na LANSAD (Langues appliquees pour specialistes d'autres disciplines). Tato organizační změna je pro všechny „malé“ jazyky nevýhodná. Hlavním kritériem hodnocení efektivity se stal počet zapsaných studentů. Počty studentů zapsaných v kurzech byly srovnávány navzájem, tím se konkurentem češtiny stala např. angličtina, španělština i čínština. Podle počtu studentů se též rozhodovalo o nezbytnosti zachování výuky jednotlivého jazyka. Pedagogické semináře byly organizovány pouze pro učitele tzv. světových jazyků. Nepříznivá situace souvisí především se současnými změnami ve francouzském vysokém školství, a ty nepřejí oborům, které si na sebe nedokážou vydělat samy.

Odpovědnost za lektorky slovanských jazyků měly rusistky paní Ludmila Kastler (ludmila.kastler@u-grenoble3.fr) a paní Laure Thibonnier-Limpeck (laure.thibonnier@u-grenoble3.fr). Spolupráce s nadřízenými i s kolegy byla výborná.

Knihovna a vybavení lektorátu

Česká, chorvatská, polská a ruská lektorka spolu sdílely kabinet s vybavením potřebným k výuce. Zde se nachází i příruční knihovna. Předchozí česká lektorka z kapacitních důvodů přesunula část fondu do univerzitní knihovny, aby byl přístupný většímu okruhu čtenářů. Díky DZS jsem měla k dispozici počítač, CD přehrávač a pravidelně jsem dostávala český tisk. Materiální zázemí bylo velmi dobré.

Výuka češtiny

Na lektorát jsem nastoupila 15. září 2012 a účastnila jsem se zápisových pohovorů se studenty v Maison des langues et des cultures. **Do kurzů českého jazyka se zapsalo 25 studentů.** Výuka oficiálně probíhala ve třech 120 minutových kurzech týdně, vždy v době od 17,30 do 19,30 hodin. Jednalo se o skupinu začátečníků (A1), středně pokročilých (A2, B1) a pokročilých studentů (B2). Označení podle Evropského referenčního rámce je však pouze orientační, jazyková úroveň studentů byla vesměs nižší. Během každého semestru bylo odučeno 24 hodin v každém z kurzů. Pro studenty byly kurzy nepovinně volitelné, zájemci z řad veřejnosti (asi polovina frekventantů) si museli kurz platit. Češtinu v tomto akademickém roce nestudoval žádný student slavistiky, žádného ze studentů nevedl ke

studiu češtiny akademický zájem, všichni preferovali výuku praktických dovedností a základních reálií. Na konci každého semestru je student povinen složit písemnou i ústní zkoušku. Dosud zde však neexistovala možnost ukončit studium certifikovanou zkouškou a obdržet diplom.

Skupina A1 (10 studentů): vyučovala jsem podle audioorálního kurzu autorů Hronová – Hron: Čeština pro cizince. Jde o metodu, při níž je ve vyučování kladen důraz na zafixování jednoduchých frází vycházejících z prostředí, ve kterém se právě student nachází. Zaměřuje se také na osvojení základů gramatiky, a to názornou „negramatickou“ metodou. Velká pozornost je věnována nácviku správné výslovnosti. Tuto metodu výuky zvláště ocenili studenti oboru francouzština jako cizí jazyk (FLE), kteří nestudují češtinu kvůli ní samotné, ale kvůli zkušenosti s neznámým jazykem, a navíc mají za úkol sledovat a zaznamenávat didaktické působení učitele. Na každou hodinu si studenti ve francouzštině připravovali krátké prezentace o slavných Čechách – takto byli představeni Václav Havel, Otto Wichterle, Antonín Holý, Miloš Forman, Milan Kundera, Karel Čapek, Alfons Mucha, Bohumil Hrabal, Eva Herzigová a Martina Navrátilová.

Skupina A2, B1 (11 studentů): zde jsem vyučovala víceméně podle vlastních studijních materiálů. Motivací studentů v této skupině byly rodinné a přátelské vazby s Čechy. Jednalo se o studenty, kteří přicházeli do kurzu večer po své práci, a proto nebylo možné je demotivovat přehnanou zátěží. Zaměřili jsme se na zvládnutí základních komunikativních situací, procvičovali a prohlubovali jsme základní gramatiku. Snažila jsem se jednotlivé lekce „šít na míru“ a vyhovět konkrétním požadavkům studentů s přihlédnutím k jejich profesi. Abychom nezanedbali sociolingvistické kompetence, obohatili jsme hodiny prezentacemi. Mezi nejzdařilejší patřily tyto: Nejčastěji používané české vulgarismy, Vánoční zvyky v České republice, Velikonoce na moravské vesnici, Pražská secese, Bohuslav Reynek a Suzanne Renaud, Jára Cimrman, Antonín Panenka a Jaromír Nohavica.

Skupina B2 (4 studenti): v zájmu zachování existence této nepočetné skupiny jsem zde vyučovala nadvakrát, dva studenti byli totiž v důchodovém věku a neměli zájem o večerní kurz, tím by se skupina musela zrušit. Upevňovali jsme praktické znalosti gramatiky, oblíbeným diskusním námětem byla česká politika a historie. Porozumění slyšenému jsme procvičovali poslechem autentických i zjednodušených nahrávek (CD Čeština pro život). Studenti rádi překládali krátké aktuální texty do francouzštiny, pokusili jsme též se o překlad Kafkových krátkých povídek.

Příprava kurzů on-line

V Centru pro samostudium (Centre apprentissage en autonomie) při LANSAD je připravována výuka on-line. Mezi povinnostmi lektora patřilo odpracovat 235 hodin na přípravě internetového kurzu češtiny. Lekce mají být sestavovány z materiálů volně dostupných na internetu podle předem připraveného schématu. Hledat volně dostupné materiály pro češtinu je velmi obtížné, v tom spočívalo úskalí této práce. Internetový kurz češtiny je v současnosti na úrovni A1.

Další aktivity

- drobná organizační a překladatelská pomoc paní Annick Auzimour, prezidentce Společnosti přátel Bohuslava Reynka a Susanne Renaud
- plakáty propagující výuku češtiny
- český vánoční a velikonoční večírek
- večer věnovaný Václavu Havlovi (četba aktuálního tisku, esej Moc bezmocných, promítání filmu Odcházení)
- společná návštěva českého filmu Alois Nebel v místním klubovém kině a poté diskuse o dobových souvislostech
- propagace studia češtiny přímo v ČR, jejímž výsledkem byla účast 2 studentů na Letní škole slovanských studií v Praze a v Olomouci

Závěr a poděkování

Rozhodnutím vedení univerzity byl český lektorát zrušen, důvodem jsou reorganizační ekonomická opatření, která postihla většinu lektorů z malých zemí. V únoru 2012 navštívil z tohoto důvodu Grenoble pan Jan Czerný, zástupce velvyslankyně ČR a rada vyslanec. Jednal o situaci se zástupci univerzity a projednával další možné varianty zachování kurzů češtiny v Grenoblu. Patří mu za to velký dík. S díky nemohu zapomenout ani na paní Tamaru Pavlů, svou předchůdkyni, od níž jsem získala řadu cenných rad, bez kterých bych si své působení na lektorátu neuměla představit.

V Praze 27. 8. 2012

Jitka Schormová